Tulipa humilis

Foto: Eric Breed

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* komt van het Perzische woord *tülbent*, wat 'tulband' betekent. De soortaanduiding *humilis* is afgeleid van het Latijnse woord *humilis*, wat 'laag' of 'nederig' betekent. Dit verwijst direct naar de dwerggroei van deze botanische tulp, die veel lager blijft dan de gangbare, gekweekte tuintulpen.

Taxonomie

Tulipa humilis is een botanische soort die voor het eerst werd beschreven in 1844 en behoort tot de Leliefamilie (Liliaceae). Ze is een van de vroegst bloeiende en laagste soorten binnen het geslacht *Tulipa*.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Leliefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. humilis*

Synoniemen

Vanwege de variabiliteit in het wild zijn er in de geschiedenis van de botanische nomenclatuur enkele ondersoorten en variëteiten beschreven die soms als synoniemen werden beschouwd. Veel van deze zijn nu geclassificeerd als cultivars of variëteiten onder *T. humilis*, zoals *Tulipa humilis* var. *pulchella* of *Tulipa humilis* var. *violacea*.

Variëteiten en cultivars

Tulipa humilis is populair als botanische tulp en heeft een aantal bekende en veelgebruikte variëteiten en cultivars. De bloemkleur van de wilde soort is van nature variabel, variërend van lichtroze tot paarsviolet met een geel centrum. Bekende cultivars zijn onder andere:

- *T. humilis* 'Alba Coerulea Oculata': Witte bloemen met een opvallend blauw hart.
- *T. humilis* 'Eastern Star': Fel roodpaarse bloemen met een kanariegeel hart.
- *T. humilis* 'Persian Pearl': Donker roodpaarse bloemen met een groengele basis en een geel hart.
- *T. humilis* 'Pulchella': Karmijnroze tot roodpaarse bloemen.

Familie

De plant behoort tot de Leliefamilie (Liliaceae), waartoe alle *Tulipa* soorten behoren. Dit is een familie van bolgewassen die kenmerkend zijn voor hun zes bloemdekbladen en vroege bloei.

Hoogte

De soort is een dwergtulp en blijft zeer laag. De hoogte van *Tulipa humilis* varieert doorgaans tussen de 8 en 15 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort is variabel, meestal licht- tot paarsroze of violet. De bloemen hebben altijd een opvallend, groot geel centrum (basis) dat zichtbaar wordt wanneer de bloem zich in de zon stervormig opent.

Bladkleur

De bladeren zijn lancetvormig, meestal twee of drie per bol, en hebben een blauwgroene of grijsgroene kleur. Soms hebben ze een subtiele grijsgroene streep aan de buitenkant van de bloemdekbladen.

Bloeiperiode

Tulipa humilis is een vroege bloeier. De bloeiperiode ligt meestal in het vroege tot midden voorjaar, van maart tot april.

Standplaats

Deze botanische tulp gedijt het beste op een zonnige en warme plek in de tuin, zoals in een rotstuin of aan de rand van een border. De grond moet goed doorlatend zijn om bolrot te voorkomen, maar

tijdens de knopvorming in het vroege voorjaar mag de grond niet volledig uitdrogen. De plant is geschikt voor verwildering.

Herkomst

Tulipa humilis is inheems in het bergachtige gebied van Noord- en Noordwest-Iran (vooral het Elburz gebergte), Turkije en de Kaukasus. Ze groeit op rotsachtige hellingen.

Soort gewas

Het betreft een meerjarig, kruidachtig bolgewas (*bulbous geophyte*) dat tot de wilde of botanische tulpen wordt gerekend. In tegenstelling tot veel hybride tulpen, verwildert deze soort gemakkelijk.

Vermeerderingswijze

De plant vermeerdert zich succesvol door middel van de vorming van bijbolletjes (dochterbollen) in de grond. Dit vegetatieve proces zorgt ervoor dat de tulp jaarlijks terugkeert en zich in pollen uitbreidt.

Klimaatzone

Tulipa humilis is zeer winterhard, een typische eigenschap van bergplanten. Ze heeft een koude rustperiode nodig om goed te kunnen bloeien en gedijt in een klimaat met droge, warme zomers.

Insecten

Als vroegbloeiende botanische tulp met een open, stervormige bloeiwijze in de zon, is *T. humilis* van groot belang voor vroege bestuivende insecten. Het gele hart en de toegankelijke nectar trekken bijen en hommels aan.

Bronvermelding

https://www.tuinadvies.nl/plantengids/12232/tulipa-humilis

https://www.nijssentuin.nl/tulipa/1166-tulipa-humilis-1166.html

https://www.sterkebollen.nl/tulp-tulipa-humilis.html

https://groei.nl/tuin/tuinplanten/bollen/tulipa-humilis-persian-pearl

---

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	*Tulipa* (tulband); *humilis* (laag, nederig)
Taxonomie	*Rijk:* Plantae, *Familie:* Liliaceae, *Geslacht: Tulipa*, *Soort: T. humilis*
Synoniemen	Bevat historisch *T. humilis* var. *pulchella* en *T. humilis* var. *violacea*
Variëteiten en cultivars	'Alba Coerulea Oculata', 'Eastern Star', 'Persian Pearl', 'Pulchella'
Familie	Liliaceae (Leliefamilie)
Hoogte	8 tot 15 centimeter (dwergtulp)
Bloemkleur	Variabel: licht- tot paarsroze/violet met een groot geel centrum
Bladkleur	Blauwgroen tot grijsgroen, smal
Bloeiperiode	Maart tot april (vroegbloeiend)
Standplaats	Volle zon; goed doorlatende, niet te natte grond
Herkomst	Noord- en Noordwest-Iran, Turkije, Kaukasus
Soort gewas	Bolgewas (*bulbous geophyte*), meerjarig, uitstekende verwilderaar
Vermeerderingswijze	Bijbolletjes (dochterbollen)
Klimaatzone	Zeer winterhard; vereist koude winter en droge, warme zomer
Insecten	Trekt vroege bijen en hommels aan door open bloemvorm